

A LEVÉLTÁRI JELZET MEGÁLLAPÍTÁSA

Mi a levéltári jelzet?

A jelzet olyan, mint egy irányítószám.

Segítségével meghatározható az irat pontos helye a levéltári struktúrában, ami elengedhetetlen az irat kikérésekor, vagy a publikációkban történő hivatkozásnál (lásd: https://mnl.gov.hu/hogyan_hivatkozzunk).

Minden eleme egy-egy levéltári szintet jelöl kötőjellel vagy ponttal elválasztva.

Példa levéltári jelzetek felépítésére:

Országnév kódja és a levéltár azonosítója	Törzsszám		Sorozat	Tétel	Altétel	Irat száma, Iktatószáma és év
	Szekció/ fondfőcsoport/ fondcsoport	Fond/ állag száma				
HU-MNL-OL	P	1494	VII.	142	1915-1919	
HU-MNL-BaML	IV	1408				257/1939

A jelzetek szöveges feloldása:

HU-MNL-OL-P 1494-VII.-142.-(1915-1919):

Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára (HU-MNL-OL) – Magánlevéltárak (P szekció) – bilkei Gorzó Nándor hagyatéka (P 1494) – Évrendezett iratok (VII.) – Jelentős politikai, irodalmi iratok, oklevelek, levelezés (142.) – évekre vonatkozó iratok (1915-1919)

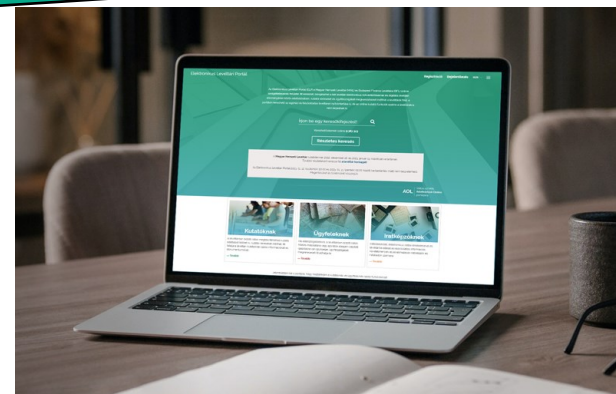
HU-MNL-BaML-IV.1408.:

Magyar Nemzeti Levéltár Baranya Vármegyei Levéltára (HU-MNL-BaML)– Pécs Város Levéltára (IV-(1001-1429.) fondfőcsoport) – Pécs város tiszti főügyészének iratai (IV.1408. fond) – iktatott iratok (257/1939 iratszám/év)

Honnan lehet a jelzetet kikeresni?

Mindenekelőtt az **Elektronikus Levéltári Portálról (ELP)**.

<https://www.eleveltar.hu/>

Mi a teendő akkor, ha

- ♦ **a portálon lévő leírási egységhez több irat tartozik, mint amit egyszerre ki lehet kérni a kutatási szabályzat szerint, de nincsenek alatta mélyebb szintű leírási egységek?** (pl. a fond egy tételét kérné ki, de csak a fond leírási egysége érhető el)

A jelzet további elemeinek megállapításához szükséges információ vagy a leírási egység adatlapján, vagy pedig a felcsatolt segédletfájlban (az oldal aljára görgetve) található.

- ♦ **nincs a jelzet további elemeire utaló információ? (se leírás, se segédletfájl nincs...)**

Vegyük fel a kapcsolatot azzal a **kutatóteremmel**, amely a leírási egység adatlapján látható. A kollégák tájékoztatást adnak a kikéréshez szükséges további jelzetelemről, illetve adott esetben elküldik az aktuális jelzeteket tartalmazó raktári jegyzéket.

- ◆ ***a kutatóteremben lévő /nem az ELP-en található online, régi segédletekből, repertóriumokból ismerem a jelzetet?***

A régebbi segédletekben még mindig sok, értékes információ található, de ezek alapján a jelzetek nem mindig azonosíthatók az ELP-n megadottakkal. Érdeemes összevetni a régi repertóriumban szereplő adatokat a portálon lévőkkel, de természetesen ebben is segít a kutatótermi felügyelő vagy az iratanyag szakértő levéltárosa, referense.

- ◆ ***egy régi tanulmányban szerepel a jelzet, lábjegyzetben láttam, nagyon megbízható, mindenki erre hivatkozik?***

Akkor is meg kell keresnünk a hivatkozott irat pontos jelzetét. Sajnos mindenki tévedhet vagy oly módon is hivatkozhat, ami alapján nem azonosítható az irat. Ellenőrzés nélkül ne hivatkozzunk jelzetre!

- ◆ ***én azt keresem, ami a 123. dobozban/csomóban van?***

Meg lehet így is találni az iratot, de a doboz- és csomószám nem a levéltári jelzet része. Ezek és társaik (téka, boríték, henger, stb.) csak tárolóeszközök, közös nevükön raktári egységek. Az iratok csomókból dobozokba (vagy más raktári egységbe) kerülhetnek állományvédelmi vagy más levéltárszakmai okokból. Ha valaki például a 123. csomót keresi, az átdobozolt iratanyagban az már nem biztos, hogy a 123. dobozban lesz az eltérő méretű csomók és dobozok miatt. A levéltári jelzet azonban nem változik (például a 13. tétel 1942-ből ugyanaz marad dobozolás után is).

- ◆ ***az irat épp itt van előttem?***

Mindig jegyezzük fel a pontos jelzetét az iratnak, amit kutatunk, fotózunk! Sok esetben az irat alján is szerepel a jelzet, de nem mindig. Ellenben egy kísérőjegy mindig van az iratra vonatkozó kérés mellett, amit a kutató aláír az iratok átvételekor. Ezen szerepel a kikért leírási egység pontos jelzete. Amennyiben bizonytalanok vagyunk vagy a kikért iratanyagon belül kell segítség az egyes iratok pontosabb azonosításához, nyugodtan kérdezzünk a kutatótermi felügyelőtől vagy az iratanyag referensétől.

- ◆ ***a korabeli segédletek (iktató-, mutatókönyv, elenchus, index, stb.) elérhetők?***

Nagyon sok iratanyaghoz tartozik korabeli segédkönyv, amely vagy önálló kérésként kikérhető, vagy digitális formában (publikálva) elérhető. Az iratok leírási egységeinek adatlapja vagy a segédletfájl alapján gyakran csak annyit lehet tudni, hogy milyen jelzetek, iktatószámok vannak, de az iratok tartalma nem derül ki belőlük. Ilyenkor a segédkönyvekben érdemes megnézni, hogy az egyes jelzetekhez milyen iratok tartoznak.

- ◆ ***másolatot szeretnék rendelni erről az iratról, közlési engedélyt szeretnék kérni hozzá?*** Itt nagyon pontosan és egyértelműen kell megadnunk a jelzetet, hogy azt kapjuk, amire szükségünk van. A pontatlan megrendelést akár pénztárcánk bánhatja, ezért a jelzeten kívül akár az iratokon látható konkrét lapszám (fóliószám) vagy oldalszám (paginaszám) megadására is szükség lehet. Fontos, hogy ugyanarra gondoljunk!

További kérdés esetén:

és ugye kapcsolatban maradunk?

Kérdezzünk, amíg nem késő...

„Régen láttam egy régi iratot, azt szeretném ismét megnézni.”

Eredményes kutatást kívánunk!

Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár

1014 Budapest, Bécsi kapu tér 2-4.

<https://mnl.gov.hu/>